Somaţia europeană de plată

Belgio

1 Existenţa unei proceduri de somaţie de plată

În Belgia există o procedură sumară de somație de plată (*procédure sommaire d'injonction de payer*/*summiere rechtspleging om betaling te bevelen*). Scopul acestei proceduri simplificate, care este prevăzută în secțiunile 1338-1344 din Codul judiciar (*Code judiciaire*/*Gerechtelijk Wetboek*), este de a obține plata unor sume mici în anumite cazuri.

Legislația privind procedura sumară de somație de plată este disponibilă pe site-ul web al Serviciului Public Federal pentru Justiție:

Faceți clic pe *Législation belge – Législation consolidée et index législatif/Belgische wetgeving – Geconsolideerde wetgeving en wetgevingsindex* (Legislația belgiană – Legislație consolidată și index legislativ) în partea din stânga jos a paginii.

Faceți clic pe *Législation belge*/*Belgische wetgeving* (Legislația belgiană).

La rubrica *Nature juridique/Juridische aard* (Natura juridică), selectați *CODE JUDICIAIRE/GERECHTELIJK WETBOEK* (Codul judiciar).

În câmpul *Mot(s)/Woord(en)* [Cuvânt (cuvinte)], introduceți „664”.

Faceți clic pe *Recherche/Opzoeking* (Căutare) și apoi pe *Liste/Lijst* (Listă).

Faceți clic pe *Détail/Detail* (Detalii).

Căutați *Chapitre XV/Hoofdstuk XV* (Capitolul XV).

1.1 Domeniul de aplicare al procedurii

1.1.1 Ce tipuri de creanţe pot face obiectul acestei proceduri (de exemplu doar creanţele pecuniare, doar creanţele legate de contracte etc.)?

Sunt eligibile numai creanțele pecuniare.

1.1.2 Există o limită superioară cu privire la valoarea creanţei?

Articolul 1338 din Codul judiciar prevede că sunt eligibile numai creanțele pentru plata unei datorii lichide de maximum 1 860 EUR.

1.1.3 Folosirea acestei proceduri este opţională sau obligatorie?

Utilizarea procedurii sumare de somație de plată este pur facultativă.

1.1.4 Această procedură este disponibilă dacă pârâtul locuieşte într-un alt stat membru sau într-o ţară terţă?

Nu. Articolul 1344 din Codul judiciar prevede că normele privind procedura sumară de somație de plată se aplică numai în cazul în care debitorul are domiciliul (*domicile*/*woonplaats*) sau reședința (*résidence*/*verblijfplaats*) în Belgia.

1.2 Instanţa competentă

Această procedură poate fi utilizată în fața judecătorului de pace (*juge de paix*/*vrederechter*), cu condiția ca în competența acestuia să intre creanța respectivă (pentru informații privind competența judecătorului de pace, consultați fișa informativă „Competențele instanțelor – Belgia”). În litigiile menționate la articolul 1338 din Codul judiciar, această procedură poate fi de asemenea folosită în cazul oricăror cereri care intră în competența instanței comerciale (*tribunal de commerce*/*rechtbank van koophandel*) sau a instanței de poliție (*tribunal de police*/*politierechtbank*).

1.3 Condiţii de formă

1.3.1 Este obligatorie folosirea unui formular standardizat? (dacă da, de unde se poate obţine formularul?)

Nu este necesară utilizarea unor formulare standardizate. Cu toate acestea, legea prevede o serie de condiții referitoare la informațiile care trebuie incluse în cererea de plată și în cererea prin care acțiunea este prezentată în instanță.

Înainte de a depune cererea la instanța judecătorească, creditorul trebuie să trimită debitorului o cerere de plată (*sommation de payer*/*aanmaning tot betaling*). Această cerință este prevăzută la articolul 1339 din Codul judiciar. Cererea de plată poate fi notificată sau comunicată debitorului de către un executor judecătoresc (*huissier de justice*/*gerechtsdeurwaarder*) sau poate fi trimisă prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Articolul 1339 precizează de asemenea informațiile pe care trebuie să le conțină cererea de plată, sub sancțiunea nulității, și anume:

o copie a articolelor cuprinse în capitolul din Codul judiciar referitor la procedura sumară de somație de plată;

punerea în întârziere, prin care i se solicită debitorului să își îndeplinească obligația de plată în termen de 15 zile de la data trimiterii ori a notificării sau comunicării cererii de plată;

suma solicitată;

instanța în fața căreia se va formula acțiunea în cazul în care debitorul nu își respectă obligația de plată.

În termen de 15 zile de la expirarea termenului de 15 zile stabilit în cerere, acțiunea se introduce în instanță printr-o cerere introductivă *(requête*/*verzoekschrift*) prezentată în două exemplare. Articolul 1340 din Codul judiciar precizează elementele pe care trebuie să le conțină această cerere:

ziua, luna și anul;

numele, prenumele, profesia și domiciliul sau reședința reclamantului și, dacă este cazul, numele, prenumele, domiciliul sau reședința și calitatea reprezentanților săi legali;

măsura solicitată și informații precise referitoare la suma care se solicită, inclusiv o defalcare a diferitelor elemente care alcătuiesc creanța și motivele pe care se întemeiază cererea;

informații privind instanța care urmează să judece acțiunea;

semnătura avocatului părții.

De asemenea, reclamantul are posibilitatea să formuleze obiecții cu privire la acordarea oricărei perioade de grație.

Cererea introductivă trebuie să fie însoțită de următoarele documente:

o fotocopie a înscrisului pe care se întemeiază acțiunea;

procesul-verbal al executorului judecătoresc cu privire la notificarea sau comunicarea cererii de plată sau o copie a scrisorii recomandate însoțite de confirmarea de primire ori originalul acestei scrisori însoțit de dovada că destinatarul a refuzat să accepte sau nu a ridicat scrisoarea de la oficiul poștal, precum și un certificat care să ateste că debitorul este înregistrat în registrul de evidență a populației la adresa indicată.

1.3.2 Este necesar să fiu reprezentat de un avocat?

Unul dintre elementele solicitate în cererea introductivă este semnătura unui avocat. Articolul 1342 din Codul judiciar prevede, de asemenea, că o copie a somației trebuie să fie trimisă avocatului reclamantului printr-o scrisoare simplă. Acestea sunt singurele dispoziții legale prin care se solicită implicarea unui avocat.

1.3.3 Cât de detaliat trebuie să descriu motivul introducerii cererii?

Cererea introductivă trebuie să conțină un nivel rezonabil de detaliere. Articolul 1340 primul paragraf punctul 3 din Codul judiciar prevede că în cererea introductivă trebuie să se precizeze măsura solicitată și să se furnizeze informații precise cu privire la suma solicitată, inclusiv o defalcare a diferitelor elemente care alcătuiesc creanța și motivele pe care se întemeiază cererea.

1.3.4 Este necesar să prezint dovezi scrise în sprijinul cauzei vizate? Dacă da, care documente sunt admisibile ca probe?

Da. În conformitate cu articolul 1338, creanța trebuie să fie dovedită printr-un înscris eliberat de debitor. Cu toate acestea, nu este necesar ca documentul în cauză să conțină o recunoaștere a datoriei.

1.4 Respingerea cererii

În termen de 15 zile de la data depunerii cererii introductive, instanța acceptă sau respinge cererea printr-o decizie pronunțată în camera de consiliu (*en chambre du conseil*/*in raadkamer*). Instanța poate acorda perioade de grație și poate admite cererea introductivă numai în parte (articolul 1342 din Codul judiciar). Instanța deține informații cu privire la diferitele componente ale datoriei și poată să respingă unele dintre acestea. Instanța poate ține seama de plățile care au fost efectuate între timp. Instanța poate respinge cererea în totalitate dacă nu au fost îndeplinite condițiile necesare (a se vedea articolele 1338-1344 din Codul judiciar).

În cazul în care instanța admite cererea introductivă în totalitate sau în parte, decizia sa are efectul unei hotărâri pronunțate în lipsă.

În acest caz, creditorul are obligația să notifice sau să comunice debitorului decizia instanței.

Articolul 1343 alineatul (2) din Codul judiciar prevede că, sub sancțiunea nulității, procesul-verbal privind notificarea sau comunicarea deciziei trebuie să conțină următoarele:

o copie a cererii introductive;

precizarea termenului până la care debitorul poate să conteste decizia;

precizarea instanței în fața căreia trebuie prezentată această contestație și formalitățile care trebuie îndeplinite în acest sens.

Pentru a fi valid, procesul-verbal privind notificarea sau comunicarea deciziei trebuie să conțină un avertisment adresat debitorului că, în cazul în care acesta nu contestă decizia în termenul stabilit, se poate recurge la toate căile legale pentru a-l obliga să plătească sumele solicitate.

În cazul în care debitorul nu formulează o contestație sau o cale de atac în termenele acordate, decizia rămâne definitivă.

1.5 Căi de atac

Calea de atac de care dispune creditorul

Posibilitățile de formulare a unei căi de atac de care dispune creditorul sunt prevăzute la articolul 1343 alineatul (4) din Codul judiciar. Creditorii nu pot ataca o decizie de respingere sau de admitere doar în parte a cererii lor introductive, însă pot introduce acțiunea din nou prin intermediul procedurii ordinare (iar nu prin intermediul procedurii sumare). În cazul în care acțiunea este admisă în parte, creditorul nu mai are posibilitatea de a o reintroduce prin intermediul procedurii ordinare după ce a notificat sau comunicat debitorului decizia.

Contestația sau calea de atac de care dispune debitorul

Debitorul poate contesta decizia în unul dintre următoarele două moduri: fie prin introducerea unei căi de atac la o instanță superioară (*appel*/*hoger beroep*), fie prin introducerea unei contestații (*opposition*/*verzet*) în fața aceleiași instanțe care a pronunțat decizia [întrucât decizia judecătorească este considerată o hotărâre judecătorească pronunțată în lipsă dacă admite cererea introductivă a creditorului în totalitate sau în parte – a se vedea articolul 1343 alineatul (4) din Codul judiciar]. În ambele cazuri, termenul este de o lună de la data la care hotărârea este notificată sau comunicată (a se vedea articolele 1048 și 1051 din Codul judiciar). Acest termen se prelungește dacă una dintre părți nu își are domiciliul, reședința sau domiciliul ales (*domicile élu*/*gekozen woonplaats*) în Belgia.

Se aplică normele de drept comun cu privire la contestații și căi de atac, cu o singură excepție, care este prevăzută la articolul 1343 alineatul (3) al doilea paragraf din Codul judiciar: prin derogare de la articolul 1047 (care impune notificarea sau comunicarea de către un executor judecătoresc), contestația poate fi introdusă prin depunerea unei cereri introductive la grefa instanței (*greffe*/*griffie*), în atâtea exemplare câte părți și avocați sunt, care este apoi notificată sau comunicată creditorului și avocatului acestuia de către grefier (*greffier*/*griffier*) prin scrisoare judiciară recomandată (*pli judiciaire*/*gerechtsbrief*).

Sub sancțiunea nulității, contestația trebuie să conțină:

ziua, luna și anul;

numele, prenumele, profesia și domiciliul sau reședința părții care a formulat contestația;

numele, prenumele și domiciliul sau reședința creditorului și numele avocatului acestuia;

indicarea deciziei atacate;

motivele invocate de persoana care formulează contestația.

Părțile sunt convocate de grefier pentru a se prezenta la o ședință programată de instanță.

1.6 Declarația de opoziție

În cadrul procedurii sumare, dreptul belgian nu prevede în mod expres o declarație de opoziție la creanță.

Debitorul poate trimite o informare judecătorului de pace, dar acest lucru nu va împiedica să se considere că decizia este o hotărâre judecătorească pronunțată în lipsă.

1.7 Efectul declarației de opoziție

După cum s-a menționat mai sus, nu se poate formula nicio declarație de opoziție. Procedura sumară își urmează cursul indiferent dacă debitorul intenționează sau nu intenționează să se apere.

1.8 Efectul absenței unei declarații de opoziție

A se vedea răspunsul la întrebarea 1.7.

1.8.1 Ce trebuie făcut pentru obținerea unei hotărâri executorii?

1.8.2 Această hotărâre este definitivă sau există posibilitatea ca pârâtul să facă recurs împotriva acestei hotărâri?

Ultima actualizare: 24/10/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.